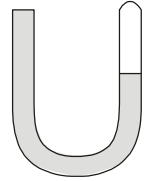

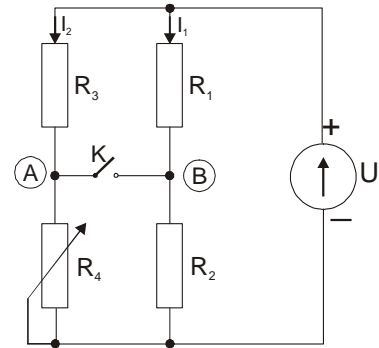
1. Az $m_1 = 1 \text{ kg}$ tömegű testet $v_{01} = 40 \text{ m/s}$ kezdősebességgel függőlegesen felfelé hajtjuk. $\Delta t = 2 \text{ s}$ idő elteltével az első test után egy második, $m_2 = 2 \text{ kg}$ tömegű testet hajtunk, amely rugalmatlanul ütközik az elsővel, amikor ez a legnagyobb magasságot éri el ($h_{\max}$). Számítsuk ki: **(a)** az m_1 tömegű test emelkedési idejét és az általa elért legnagyobb magasságot; **(b)** az m_2 tömegű test kezdeti sebességét; **(c)** az ütközés utáni közös sebességet és a rugalmatlan ütközés energiavesztését; **(d)** az első test elhajtása és a testek földre érkezése között eltelt időt !

Adott $g = 10 \text{ m/s}^2$.

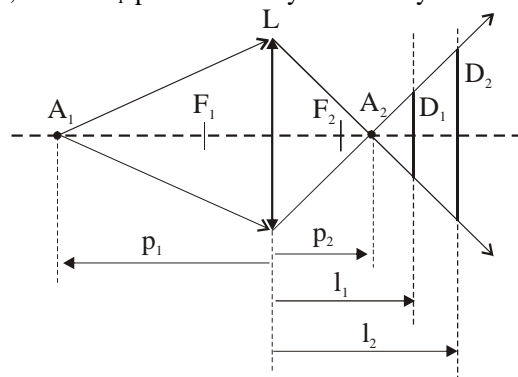
2. Az $S = 1 \text{ cm}^2$ keresztmetszetű, azonos szárhosszúságú U alakú cső egyik vége nyitott, a másik vége zárt. A cső nyitott végébe higanyt töltünk ($\rho_{\text{Hg}} = 13,6 \text{ g/cm}^3$) mindaddig amíg a csőbe zárt levegő által elfoglalt térfogat szobahőmérsékleten ($t_1 = 20^\circ\text{C}$) $V_1 = 20 \text{ cm}^3$ lesz. **(a)** Határozzuk meg a csőbe zárt levegő nyomását! **(b)** Higanyt veszünk ki a csőből mindaddig, amíg a higany szintje a két ágban azonos nem lesz. Mekkora ekkor a bezárt levegő térfogata? **(c)** Mennyi a (b) pontnál kivett higany térfogata? **(d)** Mekkora kell emelni a bezárt levegő hőmérsékletét, hogy a nyitott szárnban a higany szintje 5 cm -t emelkedjen a (b) pontbeli állapothoz képest? A kísérletezés során a légköri nyomás $p_o = 10^5 \text{ Pa}$, a szobahőmérséklet állandó marad és eltekintünk a hajszálcsővességtől. Adott $g = 10 \text{ m/s}^2$.

3. A mellékelt ábrán $R_1 = 2 \text{ k}\Omega$, $R_2 = 3 \text{ k}\Omega$, $R_3 = 4 \text{ k}\Omega$, R_4 egy változtatható ellenállás amelynek értéke 0 és $8 \text{ k}\Omega$ határok között változhat lineárisan, az ideális feszültségforrás elektromotoros feszültsége $U = 5 \text{ V}$. Kezdetben az R_4 ellenállás tolérintkezője feleúton található. **(a)** Határozzuk meg az I_1 és I_2 áramerősségek értékét! **(b)** Számítsuk ki az A és B pontok közötti potenciálkülönbséget ! **(c)** Zárjuk a K kapcsolót. Mekkora lesz az áramerősség az áramkör fő ágában? **(d)** Kinyitjuk a K kapcsolót. Mekkora kell legyen az R_4 értéke, hogy az A és B pontok közötti potenciálkülönbség zérus legyen?

4. n törésmutatójú átlátszó anyagból azonos nagyságú görbületi sugarakkal rendelkező, kétszer domború vékonylencsét készítünk úgy, hogy gyújtópontjai egybeessenek a határoló felületek görbületi középpontjaival. A lencse optikai főtengelyén, a lencsétől $1,5 \text{ m}$ -re A_1 pontszerű fényforrást helyezünk el. Ha a lencsétől $l_1 = 1 \text{ m}$ -re található megfigyelési ernyőt fokozatosan távolítjuk, az ernyőn látható fényes folt átmérője növekedni fog. Amikor a lencse-ernyő távolság eléri az $l_2 = 1,25 \text{ m}$ -t, a folt átmérője az eredeti kétszerese lesz. Határozzuk meg: **(a)** a lencse anyagának törésmutatóját, **(b)** a lencse gyújtótávolságát, **(c)** Egy idős személy ezt a lencsét szemüvegeként használja. Így, szeme akkomodálási képességének köszönhetően, tisztán látja a szemétől $d_0 = 25 \text{ cm}$ és $d = 40 \text{ cm}$ között található tárgyakat. Határozzuk meg azt a legkisebb és legnagyobb távolságot, amelyek között található tárgyakat tisztán látja szemüveg nélkül ! A szem és a lencse közötti távolságot elhanyagoljuk. **(d)** Milyen gyújtótávolságú lencsét kell a kétszer domború lencséhez illeszteniünk (ragasztanunk), hogy a lencseegyüttes törőképessége -2 dioptria legyen?

5.

- Jelentsük ki a csúszó súrlódás törvényeit !
- Határozzunk meg négy, a rezgőmozgást jellemző fizikai mennyiséget!